

**Karta przedmiotu oferowanego w Szkole Doktorskiej nr 1
– semestr letni 2021/2022**

TYTUŁ
O byciu i niebyciu osobą. Filozoficzne i psychologiczne teorie osoby.
JEDNOSTKA PROWADZĄCA
Szkoła doktorska nr 1
DYSCYPLINA NAUKOWA
Filozofia
JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
118000 - Wydział Administracji i Nauk Społecznych
OPIS SKRÓCONY PRZEDMIOTU
<p>Opis kursu: Kurs O byciu i niebyciu osobą. Filozoficzne i psychologiczne teorie osoby koncentruje się na teoriach filozoficznych i psychologicznych dotyczących osoby i osobowości. Podczas kursu doktoranci zapoznają się z podstawowymi teoriami osoby oraz stworzą – wykorzystując techniki pracy twórczej w grupie – swoją własną wizję osobowości.</p> <p>Cel zajęć: Celem zajęć jest wypracowanie przez każdego doktoranta własnej teorii osoby (na podstawie wcześniej przedstawionych teorii, własnych doświadczeń oraz dostępnej literatury), opisanie i przekonująca obrona tej wizji w formie krótkiej pracy pisemnej.</p>
OPIS PRZEDMIOTU
<p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Techniki pracy twórczej w grupie: łamacz zasad, nie tu i nie teraz, stereotypy.2. Struktura osobowości. Warunki bycia osobą. Stawianie się vs. bycie osobą. Problem identyczności i jedności osoby pomimo zmian zachodzących w czasie.3. Fenomenologiczne ujęcie osobowości i podmiotowości (Max Scheler, Roman Ingarden).4. Osoba a wartości, aksjologiczne ujęcie osoby, osoba a kultura, osoba a religia.5. Osobowość a szczęście, poczucie szczęścia i dobrostanu z perspektywy psychologii i filozofii.

6. Osoba a przedmioty wirtualne. Osoba w sieci. Wirtualna postaktualność osoby.
7. Metafizyka duszy. Sokrates, Platon, Arystoteles, Epikur, Stoicy, Plotyn, św. Tomasz.
8. Metafizyka duszy. Kartezjusz, Leibniz, Kant, Nietzsche.
9. Psychologiczne teorie osoby: psychoanalityczna teoria Freuda, analityczna Junga, psychospołeczna Adlera, Eriksona.
10. Psychologiczne teorie osoby: Teoria przestrzeni/pola osobowości Lewina. Topologiczna psychologia. Struktura osoby.
11. Psychologiczne teorie osoby: czynnikowa teoria cech Cattela, teoria osobowości Allporta, pięcioczynnikowy model osobowości zwany Wielką Piątką (5 głównych wymiarów osobowości: neurotyczność, ekstrawersja, otwartość na doświadczenia, ugodowość i sumienność).
12. Humanistyczne teorie osoby: Maslow i Rogers.
13. Zaburzenia osobowości: paranoiczne, schizoidalne, schizotypowe, narcystyczne, borderline, antyspołeczne, unikające, obsesyjno-kompulsyjne.

LITERATURA

Hall, Lindzey, Teorie osobowości, różne wydania

Ingarden, R. (1998). Książeczka o człowieku. Kraków: Wydawnictwo Literackie.

Lewin, K. (1936). Principles of Topological Psychology, Nowy Jork, Wydawnictwo McGraw-Hill Book Company.

Lorenz, Hendrik, "Ancient Theories of Soul", The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Summer 2009 Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/sum2009/entries/ancient-soul/>.

Millon T. Davis R. (2005) Zaburzenia osobowości we współczesnym świecie. Instytut Psychologii Zdrowia

Pervin, L.A.(2002). Psychologia osobowości. Gdańsk: GWP.

Scheler M., Stanowisko człowieka w kosmosie, [w:] tenże, Pisma z antropologii filozoficznej i teorii wiedzy, Warszawa 1987, s. 43-149

Skowron, B. (2013). Nie istnieje nadmiar bycia osobą. O osobowym przepełnieniu i niedopełnieniu. W B. Skowron, Ł. Huculak, K. Dąbrowska, J. Jernajczyk, G. Zakrzewska, & R. Zarzycki, B. Skowron, Ł. Huculak, K. Dąbrowska, J. Jernajczyk, G. Zakrzewska, & R. Zarzycki (Red.), Excess and Lack (ss. 131-136).

Strelau J. (2001) Psychologia: podręcznik akademicki, Gdańsk, GWP.

Stróżewski, W. (1981). Istnienie i wartość. Kraków: Wydawnictwo Znak.

K. J. Szmidt, Trening kreatywności. Podręcznik dla pedagogów, psychologów i trenerów grupowych, Helion, Gliwice 2013.

Tischner, J. (1993). Myślenie według wartości. Kraków: Wydawnictwo Znak.

Zaburzenia osobowości. Problemy diagnozy klinicznej, redakcja L. CIERPIAŁKOWSKA I E. SOROKO, Poznań 2017,
https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/21599/1/Cierpialkowska_Soroko_Zaburzenia2-dodruk_19_9_2017_KJ.pdf

EFEKTY UCZENIA

Słuchacz:

WIEDZA

Ma uporządkowaną wiedzę na podstawowym poziomie z zakresu psychologicznych teorii osobowości.

Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie filozoficznych ujęć osoby na podstawowym poziomie.

Posiada wiedzę właściwego rozpoznania aspektów osobowych i podmiotowych w kontekstach interakcji społecznych.

Słuchacz potrafi:

UMIEJĘTNOŚCI

Studiować ze zrozumieniem literaturę z zakresu przedmiotu.

Posługiwać się podstawową terminologią z zakresu psychologii i filozofii osobowości.

Interpretować zarówno swoje, jak i innych osób zachowania zjawiska, bazując na poznanych teoriach osobowości.

KOMPETENCJE

Interpretować zachowania w ujęciu poznanych koncepcji osobowości.

Być świadomym właściwości własnej osobowości oraz ich wpływu na swoje zachowanie (w tym zachowanie w sieci).

METODY I KRYTERIA OCENIANIA ORAZ FORMA ZALICZENIA ZAJĘĆ

Forma zaliczenia:

Zaliczenie. Na zaliczenie składały się będą: obecność (20%), aktywność na zajęciach (20%), tzn. zabieranie głosu w dyskusji, referat na zadany temat oraz protokół z zajęć (30%), oraz samodzielna krótka wypowiedź pisemna: własna teoria osoby i osobowości wypracowana podczas zajęć (30%). Na większości zajęć jeden z uczestników będzie referował zadane wcześniej zagadnienie, inny zaś – protokolant – będzie protokołował zajęcia, aby na następnym spotkaniu przypomnieć zasadnicze myśli z zajęć poprzednich. Ze względów pandemicznych otwarty jestem na prowadzenie zajęć w formie hybrydowej lub w pełni zdalnej (najlepiej po kilku spotkaniach stacjonarnych).

JĘZYK WYKŁADOWY PRZEDMIOTU

PUNKTY ECTS

polski

3

FORMA PROWADZONYCH ZAJĘĆ

WYMIAR GODZIN

PROWADZĄCY

Ćwiczenia (CWI)

30

Bartłomiej Skowron, dr